

SHRNUTÍ

Cílem této diplomové práce bylo zmapovat přístup studentů k užívání léků a zneužívání legálních i nelegálních návykových látek a zároveň vyhodnotit možnou souvislost s psychickými problémy v Opavském regionu mezi středoškolskými studenty. Tato studie je součástí mezinárodního projektu monitorujícího životní styl mladých lidí v Evropě. Byla uskutečněna pomocí anonymních dotazníků, které byly převzaty z italské univerzity degli Studi Camerino.

Celkem se zúčastnilo 135 studentů třetích a čtvrtých ročníků gymnázií ve Vítkově a v Opavě ve školním roce 2006/2007. Z toho bylo 70,4% žen a 29,6% mužů. Jejich věkový průměr činil 17,6 let.

Za nejvíce nebezpečný způsob chování považují studenti rekreační užívání ilegálních drog, kouření a pití alkoholu získaly vyrovnané hodnoty jako činnosti nejméně nebezpečné.

Celkem 91,1% studentů užívalo za poslední rok nějaké léky, největší část tvořily léky na potlačení bolesti a infekční onemocnění. Téměř 15% si vybírá léky samo. Většina žáků (88%) je názoru, že užívání léků je na jedné straně prospěšné, ale na druhé straně i zdraví škodlivé. Asi 20% respondentů užilo alkohol v kombinaci s nějakými léky, např. s ibuprofenem či paracetamolem. Téměř 90% ví, že psychofarmaka po delší době užívání způsobují závislost.

Zkušenost s kouřením má 77,8% žáků. Do prvního kontaktu s tabákovým výrobkem se studenti dostali nejčastěji ve věku 13, 14 a 15 let. V současné době je z nich 40% kuřáků a z nich téměř 40% se stalo denními kuřáky. Nejvíce uváděným důvodem proč kouří bylo, že jim to chutná a uklidňuje. Respondenti ze 70% považují kouření za zdraví škodlivé, které nejčastěji může vyústit v plicní choroby, zejména rakovinu plic.

Alkohol vyzkoušelo celkem 96,3% respondentů, z toho 20% se ještě nikdy neopilo. Nejoblíbenějšími nápoji jsou lihoviny, těsně za nimi se umístilo pivo. Drtivá většina (97%) studentů se domnívá, že nadměrné požívání alkoholu může způsobit zdravotní potíže, nejčastěji jaterní onemocnění. Ve vztahu požití alkoholu před řízením motorového vozidla jsou dotazovaní převážně zodpovědní, 95,6% by vypilo pouze nealkoholické nápoje. V souboru byla zjištěna statistická významnost mezi pitím piva a užíváním nelegálních návykových látek.

Menší polovina (42,2%) žáků má zkušenost s ilegálními návykovými látkami, jednoznačně u nich vede marihuana (93,0%) a hašiš (19,6%). Nejčastějšími důvody užití se jeví povyražení (44,4%) a vyzkoušení nových pocitů (37,0%). Drogy byly studentům převážně nabídnuty od jejich známého.

Psychická porucha se vyskytuje u 18,5% všech dotazovaných, z nich však drogově zkušení tvoří menší podíl. Nejvíce se u nich projevila obsese-kompulze, nevraživost a paranoidní tvorba myšlenek. V souboru nebyla prokázána statistická závislost mezi užíváním psychofarmak či analgetik a výskytem psychických problémů. Nepotvrdila se zde ani statistická významnost mezi zkušeností s nelegální návykovou látkou a psychickými potížemi. Naopak se zde zjistila významná spojitost mezi konzumací piva a výskytem psychických problémů.